

Ook bouwplannen in Boca Prins-Fontein en Andicuri

'Overheid kan bouw in Parke Arikok niet stoppen'

Het terrein rond de toegangsweg vlak voor de natuurlijke inham Andicuri, is onlangs 'schoongeveegd' om er naar verluidt een ecologisch resort met spa neer te zetten. Sinds jaren zijn de restanten nu weer zichtbaar van een bar-restaurant-dancing waar koningin Juliana ooit een feestje bijwoonde.

ORANJESTAD — De overheid ziet met lede ogen aan hoe zakenlui steeds vaker terreinen in en nabij het nationaal park Arikok exploiteren, nu bouwgronden op Aruba alsmaar schaarser worden. Zolang het Ruimtelijk Ontwikkelingsplan (ROP) van de overheid, dat de gewenste ontwikkeling van Aruba weergeeft, niet klaar is, kan er zeer moeilijk worden opgetreden tegen de bouw in de natuurgebieden.

door Raúl Henriquez

Een toeristisch project van investeerders in de natuurlijke omgeving van Boca Prins – Fontein kon op basis van de huidige regels tot nu toe worden tegengehouden

vanwege de 'grootschaligheid van het project'. Maar omdat het daar gaat om een eigendomsterrein is bouw er op 'beperkte' schaal wel mogelijk, en dat zijn de eigenaren 'hoewel met de beste bedoelingen' nu van plan.

"Zolang het ministerie geen vaart zet achter deze situatie ben ik bang dat we bezitters van eigendomsgronden in het gebied van Parke Arikok niet kunnen tegenhouden als ze plannen hebben voor bebouwing", zegt Errol Sjak-Shie, directeur van Directie Infrastructuur en Planning (DIP). "Zelfs een restaurant of klein hotel zou mogelijk zijn."

De Landsverordening Ruimtelijke Ontwikkeling (LRO) op 6 oktober 2006 is afgekondigd, desondanks kan er niet

altijd worden opgetreden tegen de bezitters van eigendomsgronden.

Dat kan pas als het Ruimtelijk Ontwikkelingsplan (ROP) is ingevoerd zodat de overheid voorschriften voor gebieden kan maken die bindend zijn voor zowel de overheid als burgers. Diverse instanties, zoals Stichting Parke Nacional Arikok, wachten op het ROP, zodat ze kunnen ingrijpen als dat gewenst is.

Vervolg op pagina 3

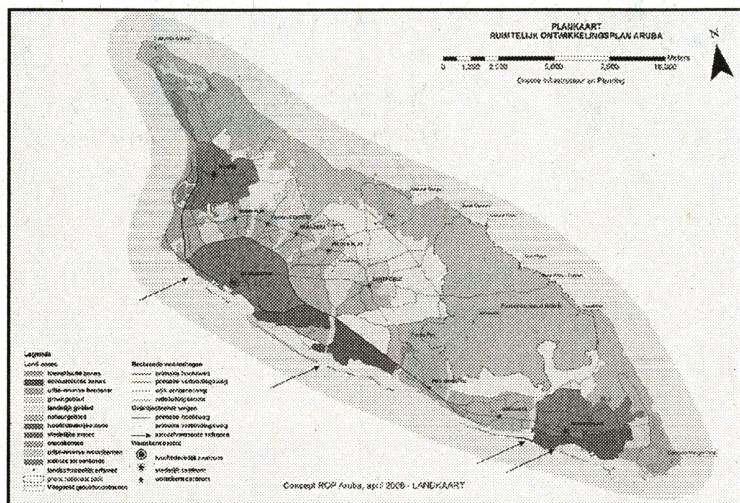
‘Overheid kan bouw in Parke Arikok niet stoppen’

Vervolg van pagina 1

Daarnaast is er volgens Sjak-Shie nog een probleem. Binnen het nationaal park is er terrein dat in particuliere handen is. Daardoor kan bebouwing op grond van de bestaande natuurbeschermingsverordening niet verboden worden. Op een kaart in het kantoor van de directeur is te zien dat Parke Nacional Arikok eigenlijk een gatenkaas is van gronden die tot het park behoren en terrein dat voornamelijk in bezit is van Arubaanse families. “In totaal gaat het om niet meer dan vijf procent, maar ze kunnen wel in de weg liggen.” Maar merkt de directeur op, deze terreinen zijn zo afgelegen dat het bij kleine bouwprojecten ‘gelukkig moeilijk wordt’ om water- en elektriciteitsvoorzieningen aangelegd te krijgen. De kosten zouden tot nu toe nog te hoog zijn voor de energiebedrijven Elmar en WEB.

De nieuwe directeur van het park, Ambrosio ‘Booshi’ Curiel beaamt dat de meeste eigendomsterreinen ‘in de zuidelijke route’ moeilijk zijn te bereiken. “Maar er zijn ook een paar strategische terreinen, middenin het park, die makkelijk ontgonnen kunnen worden. Ik weet bijvoorbeeld niet wat de plannen gaan worden, als de wegen in het park klaar zijn.” Curiel zou graag willen dat de overheid de eigendomsterreinen in Arikok overneemt. “Er wordt gesproken over een bod van zeven tot tien gulden per vierkante meter.”

Ruilen met andere terreinen is echter geen optie, aldus Curiel. “De overheid heeft qua eigendomsterreinen nog maar weinig te bieden. Het

Het concept Ruimtelijk Ontwikkelingsplan dat nog door de regering bekrachtigd moet worden.

beste is dat het nieuwe wetboek wordt goedgekeurd.”

ECORESORT

De kosten voor het aanleggen van waterleidingen en elektriciteitspalen blijken overigens niet te hoog te zijn voor de bezitters van twee gebieden aan de rand van het natuurpark: Boca Prins – Fontein en Andicuri. Dit laatste terrein vlak voor de gelijknamige natuurlijke inham, is korte tijd geleden ‘schoongeveegd’. Sinds jaren zijn de restanten nu weer zichtbaar van een bar-restaurant-dancing waar koningin Juliana ooit tijdens een bezoek aan Aruba een paar dansspasjes gezet zou hebben. Het terrein is jarenlang bezit geweest van de familie Yarzagaray die het onlangs zou hebben verkocht. Volgens ingewijden wil de nieuwe eigenaar er een klein (eco-) resort met een spa neerzetten.

Het plan is onbekend bij directeur Sjak-Shie van DIP. Hij vindt het trouwens jammer dat Arubanen hun grond aan buitenlanders

verkopen en daarna ‘klagen’ dat het de buitenlanders zijn die het landschap verpesten. “Als het project in Andicuri klein blijft, kunnen ze doen wat ze willen. Dat verandert als er een verkavelingsplan wordt ingediend.” Indien de grond in meer dan drie delen wordt gesplitst of als er meer dan drie gebouwen op komen te staan, wordt er naar de Arubaanse wet verkaveld. Er moet dan een plan worden ingediend bij DIP met een advies van toeristenbureau ATA en een vestigingsvergunning van de Directie Economische Zaken, Handel en Industrie. “Het project van de zakenlui die een grootschalig resort wilden bouwen bij Fontein, hebben we zo nog kunnen tegenhouden”, zegt Sjak-Shie maar hij vreest ‘niet meer voor lang’.

Volgens het plan dat de investeerders indienden voor het Fontein-terrein -dat al honderd jaar in handen is ‘en blijft’ van de familie- is het juist de bedoeling dat er een kleinschalig ecologisch resort wordt gebouwd.

Het voornemen van de Arubaanse en Venezolaanse zakenlui is om er het meest milieuvriendelijke verblijf te bouwen van het Caribische gebied. Projecten in onder meer het milieuvriendelijke land Costa Rica worden als voorbeeld gebruikt. De gebouwen zouden op afstand niet direct te zien zijn en dus geen aantasting zijn van het landschap.

In het ruimtelijk ontwikkelingsbeleid van de overheid zijn ecologische verblijfplaatsen niet uitgesloten. Maar volgens directeur Sjak-Shie moet er ‘wel rekening worden gehouden met de schaal’. Zelfs de voormalige voorzitter van natuurorganisatie Stimaruba, Olinda Rasmijn, die achter de schermen nog even actief is als voorheen, is geen onvoorwaardelijke tegenstander van ontwikkeling in het park. “Ik begreep dat alles van natuurlijk materiaal wordt gemaakt bij de huisjes die in Fontein komen. Maar ze moeten wel afblijven de natuurlijke bron; die is van het publiek en mag niet gebruikt worden. Parke Arikok moet strenger tegen zulke zaken optreden.” Jaren geleden probeerde Rasmijn het terrein bij Fontein met natuurliefhebbers te verwerven. “Zo heb ik nu ook grond in bezit waardoor ik ervoor zorg dat er niets mee gebeurd.” Omdat de eigenaren van Fontein ‘miljoenen’ vroegen voor hun stuk, mislukte de aankoop. “Ten slotte heeft de natuur de mens wel nodig. Vroeger stonden er veel fruitbomen in het park die werden verzorgd door mensen. Nu zie je daar slechts de stammen van. Planten houden van mensen, en hebben mensen ook nodig.”